

Учитель

Газета Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

№9-10 (259-260)

12 листопада 2018 року

Видається з 1933 року

ЗІ СВЯТОМ СТУДЕНТІВ!

Шановні студентки й студенти, аспіранти й докторанти, викладачі та співробітники університету!

17 листопада молодь світу святкує Міжнародний день студента. Його започатковано в 1941 році в Лондоні Міжнародною радою студентів у пам'ять про трагічні події 1939 року. Тоді, після масових студентських демонстрацій проти нацистського вторгнення в Чехословаччину, були закриті всі чеські університети й 1200 активістів студентського руху були заарештовані та заслані в концтабори. Студенти України не стоять осторонь важливих проблем сучасності й об'єднуються зі студентством світу задля захисту прав молоді.

Студенти-сковородинівці завжди були авангардом і взірцем для молоді як у регіоні, так і загалом у державі. Ви прагнете здобути знання, посідаєте призові місця на змаганнях, займаєтесь волонтерською діяльністю, відгукуєтесь на будь-які громадські акції, берете активну участь у процесі творення й розбудови сучасної України, формуєте в собі кращі риси освіченого українця, громадянина, патріота, професіонала. Ми пишаємося вашими успіхами та здобутками і щиро вдячні за зміцнення інтелекту нації. Сучасне студентство — це спільнота, яка творчо мислить і прагне пізнавати незвідане, визначати мету й досягати її. Усе це є важливим чинником соціально-економічного розвитку та духовного збагачення сучасного українського суспільства.

Зичимо всім вам натхнення, наполегливості та успіху в навчанні, творчості, спорті, здійсненні всіх мрій і життєвих планів! Нехай ваші молоді серця наповняться святковим настроєм і радістю! Робіть добро, і нехай береже вас Господь!

З повагою,

І. Прокопенко, ректор

Є. Дячкова, голова ССМ ун-ту

С. Білецька, голова профспілки студентів ун-ту

На розподіл, як на свято, прийшли магістри факультету дошкільної освіти разом з деканом доктором педагогічних наук, професором Т.П. Тянько

Працевлаштування

ЯРМАРОК ВАКАНСІЙ

30 жовтня 2018 р. для магістрів-випускників став днем нових можливостей.

У ХНПУ імені Г.С. Сковороди урочисто відбувся «Осінній ярмарок вакансій-2018», у якому взяли участь представники всіх управлінь освіти міста Харкова, начальник відділу кадрів Департаменту науки і освіти Харк. області та магістри 6 курсу. Очолив комісію ректор ун-ту академік І.Ф. Прокопенко.

У грудні 2018 р. денне відділення ун-ту закінчує 591 особа, з них навчалися за рахунок державного бюджету 164, за контрактом —

427 осіб. 310 магістрів-випускників визначилися з першим робочим місцем на ярмарку. Переважна більшість з них уже працюють. Решта планують займатися питанням працевлаштування після закінчення навчання. Близько 2 % випускників планують продовжити навчання в аспірантурі.

Захід пройшов у теплій, дружній атмосфері.

Т.А. Родченко, зав. відділу профорієнтації і працевлаштування

Випускники

ПОВЕРТАЮСЬ У РІДНУ ШКОЛУ

Під час працевлаштування мою увагу привернула тендітна дівчинка, яка підписала документ про розподіл у село Кам'янка Девіричанського р-ну Харківської обл. Магістр ф-ту початкового навчання Катерина Дзюба розповіла, чому вона обрала саме це перше робоче місце.

Я вже працюю на робочому місці в 4 класі рідної школи. Навчати маленьких дітей мені подобається, вони більш захоплено тебе слухають, їм усе цікаво, особливо зараз, коли в початковій школі багато нового. Я народилась у родині вчителів-початківців. Мої бабуся й мама — учителі початкових класів, випускниці нашого університету, та й батько теж учитель фізичного виховання. Так що сім'я у нас учительська, тому любов до професії, як кажуть, всотала з материнським молоком. Чому вирішила повернутися в рідне село? Так треба комусь і в селі працювати! Пропонували роботу в Харкові, але я хочу почати там, де народилась. Мрію стати гарним учителем, як моя бабуся. Вона 40 років працювала в одній школі, й зараз до неї приходять декілька поколінь випускників — її учнів. Я пишаюся

своєю бабусяю, вона для мене краща вчителька. Студентські роки були гарні: усі 6 років навчалася на стипендію, займалася фітнесом, співала у вокально-му колективі «Натхнення». Удалося помандрувати Україною: була в Києві, Полтаві, Одесі, мрію побувати за кордоном. Те, що виступала на сцені, знадобилося: навчаю дітей танцювати, співати, декламувати. Мені подобаються вірші Ліни Костенко, особливо такі рядки:

«Я вибрала Долю собі сама,
І що б зі мною не станеться —
у мене жодних претензій нема
До долі — моєї обраниці».

Підготувала І. Бикова

Кращі студенти

ІМЕННІ СТИПЕНДІЇ НА 2018–2019 н.р.

За відмінне навчання та громадську діяльність **іменні академічні стипендії Президента України** на I семестр 2018/2019 н. р. призначено **Дзюбенко Юлії**, 4 курс, ф-т початкового навчання, **Стрільцовій Віті**, 3 курс, природничий ф-т, **Толубенко Єлизаветі**, 4 курс, ф-т фізичного виховання і спорту, **Триполко Анастасії**, 4 курс, фізико-математичний ф-т.

Іменні стипендії Верховної Ради України на 2018/2019 н.р. призначено **Авраменко Дарині**, 4 курс, ф-т початкового навчання, **Дніпровській Анні**, 3 курс, ф-т соціології та психології. **Обласну стипендію** на 2018/2019 навчальний рік отримуватиме **Турчинова Аліна**, 3 курс, природничий ф-т.

Навчальний відділ

Вітаємо!

Збірна команда ХНПУ імені Г.С. Сковороди з чирлідінгу у міжнародному чемпіонаті «Ukrainian open international cheerleading championship», який відбувся у м. Львів 20 жовтня, виборола 1 місце в номінації Urban cheer

(команда); 1 місце — Urban cheer doubles (Ю. Скрипник, Х. Воловик); 2 місце — Cheer dance (команда); 2 місце в номінації Cheer dance doubles (Є. Толубенко, А. Равікович). Тренер команди — МС С.А. Бибель.

Круглий стіл

ПРОБЛЕМИ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ

31 жовтня на базі нашого ун-ту за підтримки МОН України, НАПН України, ХОДА та Харківської міської ради відбулася робота Регіонального круглого столу «Стан і перспективи впровадження інклюзивного та інтегрованого навчання на Харківщині у світлі нового Закону України «Про освіту»».

До участі в круглому столі були запрошені представники місцевих органів управління освіти Харківської обл.; керівники закладів дошкільної, загальної середньої та спеціальної освіти з інклюзивною формою навчання; керівники інклюзивно-ресурсних центрів Харківської обл.; науковці, посадові особи та громадські організації, що опікуються питаннями інклюзивного навчання, викладачі і студенти нашого ун-ту (всього 350 осіб). Учасникам були передані привітання від Міністра освіти Лілії Гриневич та голови ХОДА Оллі Світличної.

Середучасників круглого столу були поважні гості: А.Г. Шевцов — директор Департаменту атестації кадрів вищої кваліфікації та ліцензування МОН України, д. пед. н., проф., член-кор. НАПН України; В.М. Синьов — декан ф-ту корекційної педагогіки та пси-

Почесні гості (зліва направо): А.Г. Шевцов, В.І. Бондар, В.М. Синьов

хології КНПУ імені М.П. Драгоманова, д. пед. н., проф., акад. НАПН України, президент Асоціації корекційних педагогів України та В.І. Бондар — проф. каф. спеціальної, інклюзивної і здоров'язбережувальної освіти

нашого ун-ту, д. пед. н., проф., акад. НАПН України, засл. працівник народної освіти України. Вони виступили на пленарному засіданні з доповідями, в яких були висвітлені важливі питання національної політики та теоретико-

методологічні засади впровадження інклюзивної форми навчання в Україні.

Перед початком роботи круглого столу ректором університету І. Прокопенком в урочистій обстановці академіку НАПН України В.М. Синьову і членкору НАПН України А.Г. Шевцову були вручені клейноди Почесних докторів нашого ун-ту, академік НАПН України В.І. Бондар нагороджений медаллю «Г.С. Сковорода». Ці нагороди засвідчили визнання вагомому внеску відомих науковців у розвиток вітчизняної дефектологічної науки та сучасне становлення інклюзивної освіти.

Під час роботи круглого столу учасниками були зроблені повідомлення про стан, проблеми та перспективи розвитку інклюзивного навчання в закладах освіти Харківщини, про діяльність інклюзивно-ресурсних центрів, підготовку педагогічних кадрів до реалізації завдань інклюзивної освіти.

Наші гості

6 жовтня 2018 року в актовій залі ХНПУ імені Г.С. Сковороди відзначали 100-річчя повернення незалежності Польщі чарівним концертом. Сто років тому, 11 листопада 1918 року серце кожного громадянина Польщі сповнилося радості та гордості, адже омріяна незалежність знову запанувала на теренах цієї країни. Сьогодні Польща — це одна з провідних країн Європейського Союзу. На святі був присутній Генеральний консул Республіки Польща у Харкові пан Януш Яблонський, а також представники країни з міста Познань. Поляки підготували феєричний блок виступів, який вразив усіх глядачів майстерністю та бездоганністю. Із привітальним словом до стін педагогічного завітали представники адміністрації міста Харкова — А.В. Бабічев, С.І. Чернов, І.О. Терехов. Ректор І.Ф. Прокопенко і весь колектив ХНПУ імені Г.С. Сковороди були надзвичайно раді приймати таких поважних гостей. Із нетерпінням чекатимемо наступної зустрічі! Бажаємо Польщі процвітання, розвитку та щасливого майбутнього — всім громадянам цієї прекрасної країни!

Осіння школа для молодих науковців

17–19 жовтня на базі нашого ун-ту проходили засідання Осінньої Сковородинівської академії молодих науковців, мета якої — розширити межі наукового пізнання в реалізації дослідницьких завдань і підвищити рівень сформованості науково-педагогічної компетентності викладачів вищих закладів освіти. У роботі Осінньої школи брали участь понад 60 учасників: докторанти, аспіранти, магістри, молоді викладачі, наукові співробітники, учителі ВНЗ з різних регіонів України.

ВІРНИЙ ДРУГ — КНИГА

Щороку 30 вересня відзначається професійне свято тих, хто допомагає віднайти потрібний шлях до джерел спокоєвної мудрості, — бібліотекарів.

4 жовтня 2018 року у читальному залі №1 (вул. Алчевських, 29) зі студентами 1 курсу істафу була проведена тематична зустріч, присвячена Всеукраїнському дню бібліотек «Місце зустрічі — бібліотека».

Була представлена яскрава книжкова виставка української класичної і сучасної та зарубіжної літератури. Великий інтерес викликали рідкісні видання, які були представлені творами письменників 19 століття та книгами-мініатюрами.

Про історію виникнення і розвитку писемності, про початок і шляхи створення і збереження найбільшого дива з див — книги розповіла зав. сектору бібліотеки Т.Ф. Полосіна, яка запропонувала пізнавальний екскурс в далеке минуле. Розповідь супроводжувалась цікавими слайдами. Активну участь у підготовці й оформленні зустрічі брали бібліотекарі В.С. Соколовська та

Н.Ю. Логачова. За матеріалами розповіді проведено цікаву вікторину, на запитання якої студенти активно, а головне, правильно відповідали.

Щиру подяку хочеться висловити доц. каф. історії України, координатору з виховної роботи І.В. Черніковій за допомогу в організації і проведенні такої зустрічі.

З професійним святом колектив бібліотеки привітала в.о. декана істафу С.В. Мірошніченко, яка побажала успіхів у роботі, натхнення й подальшого співробітництва у вихованні студентів. Директор бібліотеки О.Г. Коробкіна від імені всіх працівників наукової бібліотеки побила студентам-першокурсникам успіхів у навчанні, творчих пошуків, прагнення до здійснення мрій. І щоб завжди допомагав вірний друг — книга, бо без книги немає знань, поступу вперед.

Т.Ф. Полосіна, зав. сектором бібліотеки

Наше майбутнє

УНІВЕРСИТЕТ — ЦЕ ЦІКАВО

Під час роботи літніх пришкольніх таборів учні 30Ш Харкова (4, 55, 61, 100, 107, 141, 143) завітали до ХНПУ імені Г.С. Сковороди.

У навчальному корпусі на вул. Валентинівській вони не тільки відвідали Музей іграшки й оранжерею, а й мали можливість ознайомитися з історією університету, побувати на різних факультетах, побачити аудиторії, у яких проводяться лекційні заняття, що дозволило їм відчувати студентське життя.

Екскурсії завжди проходили надзвичайно весело й цікаво. Відвідувачі були дуже задоволені, отримали море позитиву й дякували екскурсоводам: студенткам ф-ту дошкільної освіти С. Галкіній,

Є. Козачок, А. Колеснік, О. Чіхичіній та викладачам каф. естетичного виховання і технологій дошкільної освіти С. Бакай, М. Кордубан, Л. Перетязі, Н. Шевченко, К. Чумак, а також співробітникам ботанічного саду О. Денісовій та М. Білозоровій за цікаві й змістовні екскурсії.

Плануємо й надалі проводити таку роботу, оскільки переконані, що це може стати першим кроком на шляху до вибору майбутньої професії.

Л.Є. Перетязя, проф. каф. естет. вих. і технологій дошк. освіти

Флешмоб

У листопаді на майданчику біля пам'ятника Григорію Сковороді пройшов Всеукраїнський студентський флешмоб «Україна єдина», який студенти нашого ун-ту прийняли від Тернопільського національного педагогічного ун-ту імені В. Гнатюка, а передали естафету Миколаївському національному ун-ту імені В. Сухомлинського.

Сумуємо

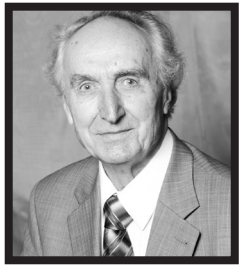
ВІД СОЛДАТА ДО ГЕНЕРАЛА

29 вересня на 95 році пішов із життя Сергій Іванович Дорошенко, заслужений діяч науки і техніки України, докт. філол. наук, професор кафедри української мови.

Від 1967 р. Сергій Іванович був проктором з навчальної роботи в нашому університеті, з 1977 — доц. каф. української мови, в 1979–1990 — зав. каф. методик викл. філол. дисциплін у початкових класах, а з 1990 — проф. каф. української мови.

Про наукову спадщину Сергія Івановича відомо всім, хто вивчає мову та її особливості. Він зробив вагомий внесок у світ мовознавства, є автором багатьох праць та посібників для студентів і школярів. Сергій Іванович усе своє життя присвятив вивченню мови, пройшов війну та став прикладом людини, що із натхненням та великою працелюбністю робить те, до чого лежить душа і заради чого б'ється серце.

Своїми спогадами про роки дружби й співпраці ділиться д. філол. наук, професор М.Ф. Гетьманець: «Мабути, ніхто не знав так близько і так усебічно Сергія Івановича Дорошенка, як я. І не тільки тому, що ми майже 60 років працювали разом, а й тому, що наші життєві долі дуже споріднені, бо ми ввійшли в життя в солдатських шинелях і пробивали шлях у велику науку тяжкою працею. До війни він (як і я) закінчив перший курс інституту, на війні був рядовим у піхоті, з боями пройшов — важко уявити! — від Харкова до Будапешта. Нам пощастило, ми зустріли День Перемоги і повернулися до навчання. Війна була тяж-

ким випробуванням і суворою життєвою школою, яка загартувала наші характери, очистила від романтики і навчила бачити в людях найважливіше — людяність. Я знав Сергія Івановича як проректора ун-ту, як завідувача кафедри, як науковця, як члена колективу, як батька сімейства, і, нарешті, як громадянина. Як керівник і як людина він відзначався високою відповідальністю, тактовною і виправданою вимогливістю, позбавленою будь-яких ознак диктаторського свавілля, і безпрецедентною відданістю праці.

Усім відоме прислів'я: «Той не солдат, хто не мріє стати генералом». Рядовий піхоти став генералом науки і як учений користувався великим авторитетом не тільки в ун-ті, але й далеко за його межами. В його працях мовознавці знаходять і оригінальні теоретичні концепції, і свіжі думки щодо розвитку української мови та її особливостей. Він є автором підручників з української мови для вищої педагогічної школи, виконував велику реальну роботу для утвердження державної мови і підвищення культури усного мовлення.

Для мене Сергій Іванович Дорошенко був і є втіленням кращих рис українського інтелігента — людяності, шляхетності, глибокої внутрішньої культури, принципності і скромності у прояві своїх патріотичних почуттів.

Дуже шкода, що така людина покинула нас. Колектив викладачів, співробітників, студентів ф-ту та ун-ту висловлюють глибоке співчуття рідним та близьким Сергія Івановича. Світла пам'ять про нього назавжди залишиться в наших серцях.

Екологічна акція

ЗЕМЛЯ — НАШ СПІЛЬНИЙ ДІМ

4 жовтня 2018 р. в холі навчального корпусу ХНПУ імені Г.С. Сковороди на вул. Валентинівській, 2 відбулася яскрава подія — загальноуніверситетська екологічна акція «Земля — наш спільний дім».

У святкових заходах, які були приурочені до трьох міжнародних свят: Всесвітнього дня охорони середовища (6 жовтня), Всесвітнього дня захисту тварин (4 жовтня) і Всесвітнього дня грибника (3 жовтня), — взяла участь представники всіх факультетів ун-ту, а також численні гості з навчальних закладів та станцій юних натуралістів Харківщини. Митці ун-ту порадували учасників свята виставкою живопису, фотолюбители — професійними світлинами представників тваринного, рослинного і грибного світу, юні натуралісти — поробками з природних матеріалів, студенти-іноземці — стравами різних народів світу.

Особливе значення щорічна екологічна акція має для студентів, аспірантів і працівників природничого ф-ту. Кафедра спеціальної, інклюзивної і здоров'язбережувальної освіти підготувала традиційну виставку, присвячену здоровому харчуванню. Співробітники та студенти кафедри хімії демонстрували всі можливості визначення концентрації нітратів у продуктах харчування.

Університет—школа

УЧИТЕЛЕМ БУТИ МОДНО!

Саме під таким гаслом 9 жовтня відбулося візне засідання кафедр загальної педагогіки і ПВШ, історії педагогіки і порівняльної педагогіки та каф. естетичного виховання і технологій дошкільної освіти ХНПУ імені Сковороди на базі Харківської гімназії № 116

Науково-педагогічний колектив ХНПУ імені Г.С. Сковороди в рамках заходів стосовно налагодження тісного співробітництва зі школами відвідав одну з найбільш рейтингових і успішних шкіл Харкова — гімназію № 116. Тісна співпраця закладу середньої освіти з Інститутом модернізації освіти, передовими навчальними закладами України, активна освітянська позиція його директорки О.В. Бугакової зробили гімназію однією з провідних з ефективного впровадження освітніх новацій XXI сторіччя, чим викликали захоплення та науко-

Ректор І.Ф. Прокопенко та зав. кафедри ботаніки Д. Леонт'єв на екологічній акції

Кафедра зоології підготувала зустріч з живими тваринами: симпатичними мишами і щурми різних порід, а також популярними останнім часом равлика-ми-ахатинами (Achatina fulica), що широко використовуються в косметології. Під час виставки проходила акція: кожен міг безкоштовно отримати в подарунок ахатину, до того ж із сертифікатом відповідності. Кафедра ботаніки підготувала дві локації: на одній, присвяченій есте-

тиці осені й урожаю, демонструвалися неймовірно красиві овочеві букети, зроблені руками студентів природничого ф-ту; на другій локації була виставка осінніх грибів, зібраних студентами й викладачами в Харківському лісопарку напередодні свята.

Свято відвідали представники адміністрації університету, ректор, численні гості з Харкова і області.

Д.В. Леонт'єв, проф., зав. каф. ботаніки

Поринувши в творче середовище й буденну шкільну метушню гімназії, учасники візного засідання окреслили необхідність подальшої співпраці, перспективи її зміцнення та науково-практичної реалізації в умовах сучасних викликів підготовки майбутніх учителів.

О.І. Башкір, доц. каф. загальної педагогіки і ПВШ

Р.С. Щиро вітаємо зав. каф. загальної педагогіки і ПВШ, доктора педагогічних наук, проф. Світлану Трохимівну Золотухіну з нагородженням медаллю НАПН України «Володимир Мономах».

Сергій Горбенко і Наталія Левченко, батьки загиблих героїв, діляться спогадами про синів

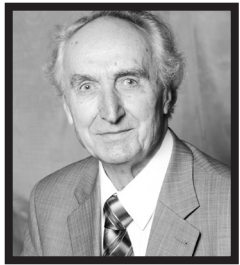
ВІД СОЛДАТА ДО ГЕНЕРАЛА

29 вересня на 95 році пішов із життя Сергій Іванович Дорошенко, заслужений діяч науки і техніки України, докт. філол. наук, професор кафедри української мови.

Від 1967 р. Сергій Іванович був проктором з навчальної роботи в нашому університеті, з 1977 — доц. каф. української мови, в 1979–1990 — зав. каф. методик викл. філол. дисциплін у початкових класах, а з 1990 — проф. каф. української мови.

Про наукову спадщину Сергія Івановича відомо всім, хто вивчає мову та її особливості. Він зробив вагомий внесок у світ мовознавства, є автором багатьох праць та посібників для студентів і школярів. Сергій Іванович усе своє життя присвятив вивченню мови, пройшов війну та став прикладом людини, що із натхненням та великою працелюбністю робить те, до чого лежить душа і заради чого б'ється серце.

Своїми спогадами про роки дружби й співпраці ділиться д. філол. наук, професор М.Ф. Гетьманець: «Мабути, ніхто не знав так близько і так усебічно Сергія Івановича Дорошенка, як я. І не тільки тому, що ми майже 60 років працювали разом, а й тому, що наші життєві долі дуже споріднені, бо ми ввійшли в життя в солдатських шинелях і пробивали шлях у велику науку тяжкою працею. До війни він (як і я) закінчив перший курс інституту, на війні був рядовим у піхоті, з боями пройшов — важко уявити! — від Харкова до Будапешта. Нам пощастило, ми зустріли День Перемоги і повернулися до навчання. Війна була тяж-

ким випробуванням і суворою життєвою школою, яка загартувала наші характери, очистила від романтики і навчила бачити в людях найважливіше — людяність. Я знав Сергія Івановича як проректора ун-ту, як завідувача кафедри, як науковця, як члена колективу, як батька сімейства, і, нарешті, як громадянина. Як керівник і як людина він відзначався високою відповідальністю, тактовною і виправданою вимогливістю, позбавленою будь-яких ознак диктаторського свавілля, і безпрецедентною відданістю праці.

Усім відоме прислів'я: «Той не солдат, хто не мріє стати генералом». Рядовий піхоти став генералом науки і як учений користувався великим авторитетом не тільки в ун-ті, але й далеко за його межами. В його працях мовознавці знаходять і оригінальні теоретичні концепції, і свіжі думки щодо розвитку української мови та її особливостей. Він є автором підручників з української мови для вищої педагогічної школи, виконував велику реальну роботу для утвердження державної мови і підвищення культури усного мовлення.

Для мене Сергій Іванович Дорошенко був і є втіленням кращих рис українського інтелігента — людяності, шляхетності, глибокої внутрішньої культури, принципності і скромності у прояві своїх патріотичних почуттів.

Дуже шкода, що така людина покинула нас. Колектив викладачів, співробітників, студентів ф-ту та ун-ту висловлюють глибоке співчуття рідним та близьким Сергія Івановича. Світла пам'ять про нього назавжди залишиться в наших серцях.

На 83 році пішла із життя канд. біологічних наук, доц. каф. зоології Юлія Петрівна Максимова.

Юлія Петрівна народилася 4 березня 1935 року в місті Расказово Тамбовської області. У 1961 р. вступила до аспірантури біофаку ХДУ ім. М. Горького під керівництвом професора С.І. Медведєва. З 1 вересня 1964 р. Ю.П. Максимова працювала на каф. зоології ХДПУ імені Г.С. Сковороди асистентом, старшим викладачем. З 1970 р. після захисту кандидатської дисертації, працювала на каф. на посаді доцента. Упродовж 1987–1993 рр. успішно завідувала кафедрою зоології. Юлія Петрівна стала засновником Українського товариства охорони природи імені В. Рінчинова, пропагандистом екологічних знань, організатором багатьох практичних природоохоронних заходів.

Під час своєї наукової та педагогічної діяльності Ю.П. Максимова була нагороджена Медаллю Президії Верховної Ради СРСР (1970 р.), знаком «Відмінник народної освіти України» (1976 р.), двома срібними медаллями ВДНГ СРСР (1988 і 1990 рр.), медаллю А.С. Макаренка (1991 р.), Почесною Грамотою Українського товариства охорони природи (1992 р.) та Почесною Грамотою Харківської облдержадміністрації (1994 р.).

Юлія Петрівна постійно користувалася повагою колег та студентів. Пам'ять про неї завжди буде жити в наших серцях.

Висловлюємо співчуття рідним та близьким.

Колектив природничого ф-ту, кафедри зоології

24 жовтня ушла із життя к. філол. н., доц. каф. славянських мов Леонора Михайлівна Черняк, которая работала в нашем ун-те с 1964 года.

Наукові інтереси Леонори Михайлівни, пов'язані з історією російського мови, старославянським мовою, порівняльно-історичною граматику славянських мов, сформувалися під впливом її научного керівника проф. ХГУ В.П. Бєсєдиной-Невзорової — знатока славянських і європейських мов. Сама Леонора Михайлівна, автор більш ста наукових робіт, володіла кількома славянськими і європейськими мовами. Її книга «Історична грамати́ка російської мови: Сборник заданий и упражнений», написана в співпраці з Е.Ф. Широкоград, отримала признание в нашій країні і за рубежом.

Нелегкий труд доцента педуніверситету Леонора Михайлівна успішно поєднувала з дослідницькою роботою в Лабораторії психології навчання В.В. Рєпкіна при СШ № 17 г. Харків. Она составила и издала (в соавторстве с учительницей этой школы П.С. Жедек) таблицы по фонетике, которые имели большое значение для популяризации идей развивающего обучения — одного из перспективных нетрадиционных направлений методики. Блестящее знание русского языка помогло Леоноре Михайловне сотрудничать с Харьковским НИИ судебных экспертиз им. Н.С. Бокариуса.

Любимым учебным курсом Леоноры Михайловны было выразительное чтение, где понадобились ее артистизм и увлеченность литературой.

Студенты учились у Леоноры Михайловны старославянскому языку, фонетике и исторической грамматике, а мы, ее коллеги, вместе со студентами учились у нее интеллигентности, честности, справедливости и научной добросовестности, удивительной неповторимой атмосфере праздничных слов, которая завораживала и притягивала студентов на лекциях и практических занятиях Леоноры Михайловны. Горько сознавать, что никогда уже мы не встретимся в ее гостеприимном доме и не отведаем ее фирменных блинчиков. Леонора Михайловна навсегда останется в памяти тех, кто у нее учился, кто ее хорошо знал и много лет работал с нею бок о бок.

Кафедра славянских языков

УЧИТЕЛЬ

План заходів

ДО МІЖНАРОДНОГО ДНЯ СТУДЕНТА

12 листопада о 15:00 буде проведено інтелектуально-розважальну гру-квест «Horrorstory».

13 листопада — День самоврядування на факультетах: проведення занять студентами; ділова гра «Студентський деканат»; зустрічі студентів з адміністраціями факультетів; Всеукраїнський флешмоб «Єдина Україна».

31:00 — Загальноуніверситетський студентський конкурс есе «Професія вчителя — доля держави»; Загальноуніверситетський конкурс відеопроєктів «Один день із життя студента педагогічного ун-ту; Fashionweek».

14-16 листопада проходять Всеукраїнський студентський форум молодіжних ініціатив «Платформа нових можливостей».

Протягом тижня стежитимемо за випуском рекламних оголошень про заплановані заходи.

ССМ ун-ту

Перші кроки

ЗАПИСКА НАУКОВЦЯ

19 вересня 2018 року було проведено конференцію-вечір у аспіранти рідної альма-матер.

Усі ми, аспіранти-першокурсники, зібралися в приміщенні головного корпусу ХНПУ імені Г.С. Сковороди в очікуванні старту свого наукового шляху. Подібні відчуття жаги знань, я певна, сповнювали кожного з нас, коли ми тільки-но вступили до ун-ту й змінювали статус абітурієнта на Сковородинівського студента.

Тепер же ми звикаємо до нової ролі — уже місяць працюємо науковцями, шукачами найціннішого скарбу людства — знань, недосліджених й безмежних. «Знання — то шлях до спасіння», — каже І.Ф. Прокопенко, ректор нашого ун-ту. Робити перші кроки важко, але й від того ще цікавіше. Допомогою на цьому шляху стала Осіння школа Сковородинівської академії молодих учених, яка діяла з 17 по 19 жовтня на базі нашого ун-ту задля допомоги в становленні наукової особистості аспіранта та передачі досвіду фахівців молодим спеціалістам. Ми прослухали кілька сесій з різних галузей, спікерами яких були професори: М. Култаєва, М. Васильєва, Л. Зеленська, Л. Ткаченко, Л. Шефтан. А також брали участь у цікавих тренінгах та майстер-класах О. Башкір, І. Прокопенко, мали можливість обміну науковими ідеями між аспірантами нашого університету та гостями — молодими науковцями з інших міст та вишів, учасниками Осінньої школи. Для них організували екскурсію Харковом, а також поїздку до Сковородинівки.

Сподіваємось на плідність нашої наукової праці, на невичерпність жадоби до наукового пошуку та на участь у наступних заходах, які додаватимуть наснаги та натхнення.

О.В. Мушенко, аспірантка каф. української мови

Вітаємо

14 листопада виповнюється 70 років канд. філол. н., доценту, професору каф. слов'янських мов Тамарі Петрівні Стаканковій.

Тамара Петрівна — випускниця філологічного ф-ту нашого вишу 1972 року. Працювала вчителем у СШ Харкова та області. З 1979 року працює на кафедрі російської мови (зараз кафедра слов'янських мов) нашого ун-ту. У 1987 році закінчила аспірантуру, у 1988 р. успішно захистила кандидатську дисертацію, а в 1990 р. отримала вчене звання доцента.

Тамара Петрівна завжди знаходила час для виконання громадських доручень, була редактором університетської газети «Учитель».

З квітня 1988 року вона стає заст. декана ф-ту російської мови і літератури, з 1994 року — деканом ф-ту іноземної філології, після його реорганізації — ф-ту російської мови і літератури, а пізніше славістики. З 2000 р. очолювала Інститут мов світу. 25 років свого життя Тамара Петрівна присвятила роботі на посаді декана, де яскраво виявила прихильності й організаторські здібності та найкращі людські якості, вимогливість та тактовність у спілкуванні з кожним членом колективу — від студента до професора.

Багато років Тамара Петрівна викладає курс синтаксису російської мови. Вона є автором цілої низки наукових статей та навчально-методичних посібників, методичних рекомендацій до практичної підготовки студентів-філологів, глибоко керує науковою роботою студентів та аспірантів, під її керівництвом захищено 2 кандидатські дисертації.

Тамару Петрівну Стаканкову — людину, керівника, викладача, науковця — поважають та люблять колеги, співробітники й студенти, для яких вона є прикладом самовідданого служіння освітянській справі.

За сумлінну працю з підготовки педагогічних кадрів у 1991 р. Т.П. Стаканкова була нагороджена медаллю ім. А.С. Макаренка. А в 1998 р. удостоєна почесного звання нашого ун-ту «Людина року» — 98».

Адміністрація, колеги та студенти щиро вітають Тамару Петрівну з ювілеєм та бажають подальшої плідної праці та всього найкращого.

Семінар

«ДОРОГА НА АСМАРУ»

На історичному ф-ті нашого ун-ту розпочали роботу історико-філологічні міждисциплінарні студії, у межах яких 23 жовтня відбувся науковий семінар на тему: «Радянська людина на позах із Бомом та Історією»: візії та інтерпретації дороги на Асмару» Сергія Сингаївського.

Організаторами семінару виступили каф. всесвітньої історії (зав. каф. проф. О. Рябенко), каф. історії України (зав. каф. доц. О. Гончарова), декан історфаку доц. С. Мірошніченко), каф. укр. та світової літератури (зав. каф. доц. Р. Мельників) укр. мовно-літературного ф-ту та відділ історії України 20–30-х років ХХ ст. Ін-ту історії України НАН України (зав. відділу Л. Якубова). Науковий семінар відкрив проректор з наукової роботи проф. Ю. Бойчук. Із доповідями виступили Т. Євсєєва, к. іст. н., ст. науковий співробітник відділу історії України 20–30-х років ХХ ст. Ін-ту історії України НАН України, та С. Сингаївський, перекладач, письменник, автор роману «Дорога на Асмару». Тема семінару зацікавила не лише науковців і студентів нашого ун-ту, а й представників інших закладів вищої освіти Харкова, учителів історії та укр. мови й літ-ри ЗОШ міста й області.

«Дорога на Асмару» — це на сьогодні єдиний україномовний роман, який, за визначенням автора С. Сингаївського, «зображує останню велику війну, на якій радянські військовослужбовці виконували свій «інтернаціональний обов'язок», війну, яка показала, як ніяка інша, всю облудність, штучність і цинізм концепції «радянського інтернаціоналізму».

Гості з Інституту історії передали наукову літературу з історичної тематики для бібліотеки нашого ун-ту й уклали домовленість про подальшу співпрацю. Запрошуємо всіх зацікавлених до активної співпраці в межах міждисциплінарних студій.

О. Рябенко, проф. доктор істор. наук

До Дня козацтва

НЕ ЗАБУВАЙМО ІСТОРІЮ

Напередодні Дня Українського козацтва та Захисника України студенти-козаки коша імені Д.І. Яворницького історфаку відвідали підшефних козачат з уроками «Козацька слава», конкурсами, іграми; провели церемонії прийняття козачат у джурі.

Зокрема, урочисті церемонії, тематичні уроки були проведені у ЗОШ №10, №56, СШ №16, 33, №132, №176, НВК «Новатор».

12 жовтня на історфаці відбулася XVII студентсько-учнівська наукова конференція «Козацькі читання», присвячена видатним подіям доби козаччини в Україні, героїчним постатям та культурі українського народу. Жваві дискусії під час робо-

ти секцій конференції засвідчили високий інтерес учнів до козацького періоду в історії України.

14 жовтня студенти взяли участь у міських церемоніях з нагоди Дня українського козацтва та Дня Захисника України, у покладанні квітів.

19 жовтня студенти-козаки історфаку були запрошені до складу журі учнівської наукової конференції до

Дня козацтва в Харківській спеціалізованій школі № 16.

Усі реалізовані заходи, присвячені козацькому свята, ще більше підкреслюють зацікавленість молоді та освіти історією українського народу, його традиціями та минулим. Сучасне козацтво реалізує просвітницьку та популяризаційну функцію серед молоді.

І. Чернікова, доц. каф. історії України, відповідальна за виховну роботу історфаку

КОЗАЦЬКІ ЧИТАННЯ

12 жовтня 2018 року на історфаці відбулася учнівсько-студентська наукова конференція «XVII Козацькі читання», приурочена до Дня Захисника України та Дня Українського козацтва.

На пленарному засіданні виступила голова оргкомітету, д. пед. н., проф., академік НАПН України, ректор ХНПУ імені Г.С. Сковороди, отаман Окремого науково-освітнього центру Українського козацтва імені Г.С. Сковороди, генерал-отаман УК І. Прокопенко; проректор з навчально-виховної роботи ун-ту проф. С.В. Бережна.

У цьому році в чотирьох секціях конференції: «Історія Запорозької Січі», «Історія українського козацтва в особах», «Козацька символіка», «Актуальні проблеми дослідження історії України» — взяло участь понад 50 учнів 6–11 класів та 15 студентів історфаку, — це значно більше, ніж у минулому році. Уже четвертий рік поспіль саме в рамках цієї конфе-

ренції на історфаці проходить науковий дебют першокурсників, де студенти можуть відчути себе вже справжніми науковцями.

На конференції ми знову мали нагоду зустрітись зі своїми старими друзями та заохотити нових до пільної наукової співпраці.

М.В. Луценко, заст. декана історфаку та координатор з наукової роботи

Слово — декану

ПРОБЛЕМИ РЕФОРМУВАННЯ ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ

Реалізація новацій Закону України «Про освіту» повинна передбачати вдосконалення форм і методів оволодіння юридичними дисциплінами з урахуванням сучасних вимог до державотворення і правового забезпечення всієї ланки людської діяльності.

Принципового значення набуває вирішення питання про реформу юридичної освіти, як процес багатопланових функціональних, логічних і послідовних еволюційних змін у правовому світогляді й доктринальних вимогах законів і підзаконних актів чи як черговий революційний «стрибок» у нову сферу правовідносин. Реформа юридичної освіти потребує вирішення на рівні як повної загальної середньої, так і вищої юридичної освіти. Практика вищої школи яскраво віддзеркалює вади правової освіти в середніх закладах освіти, насамперед у навчальних програмах, за якими здійснюється викладання основ правознавства у дев'ятих класах ЗОШ та інших закладах освіти. Їх зміст створює реальні передумови для формування «інституту гувернерства — репетиторства», послугами якого може скористатися молодь, котра прагне оволодіти знаннями на рівні вимог вищої юридичної школи.

Щоб сучасному абітурієнту вивчити передбачений програмою курс основ правознавства, необхідно не тільки прослухати відповідний факультатив, а й «проштудіювати» матеріал з допомогою висококваліфікованих репетиторів. Я не проти виступання напівлегалізованого «інституту репетиторства» для вивчення основ правознавства. Проте зазначу, що це має бути не основна форма юридичної освіти молоді, яка бажає присвятити своє життя служінню Феміді, а допоміжна, призначена для тих школярів, які бажають поглибити свої знання у сфері правознавства.

Від сучасного рівня викладання основ правознавства в ЗОШ не вирають ні держава, ні суспільство, ні конкретна сім'я та її дитина. Очевидним є дублювання в опануванні знань: у школі — для одержання формальних оцінок та атестата, за допомогою репетиторства — для здобуття і поглиблення знань, необхідних для вищої юридичної освіти під час навчання у юридичному ВЗО. Такі підходи не тільки не виправдані з етичного, економічного, власне освітнього поглядів, а й хибні, оскільки спотворюють логічну і послідовну систему юридичної освіти, яка є важливою частиною гуманітарної і правової політики держави. Тому, на мій погляд, дуже важливо, щоб реформа юридичної освіти на цьому рівні була невід'ємною складовою правової реформи і забезпечувалася комплексом заходів, здійснюваних з урахуванням інтересів держави, її права забезпечувальних інституцій, інших осіб, зацікавлених у підготовці випускників, здатних витримати умови конкурсного відбору і навчання за фахом.

Отже, першорядним завданням є розроблення, здійснення експертизи, погодження, затвердження та адаптація сучасної програми викладання основ правознавства у взаємозв'язку з державним стандартом вищої юридичної освіти. Надзвичайно важливо виробити єдину методіку, яка бажало присвятити своє життя служінню Феміді, а допоміжна, призначена для тих школярів, які бажають поглибити свої знання у сфері правознавства.

во, й випускних класів та обов'язкове складання іспиту. Це дуже відповідальна ділянка роботи для викладачів не тільки середньої загальноосвітньої, а й вищої юридичної школи. Акцентую на цьому увагу тому, що нині учні гуманітарних ліцеїв, підготовчих курсів та інших спеціалізованих інституцій оволодівають основами правознавства відповідно до адаптованих програм, розроблених у юридичних ВЗО. Тому доцільно розробити універсальну типову програму на рівні МОН України, призначену для цього контингенту. Для вступу до вищих юридичних навчальних закладів логічно було включити до змісту тестів зовнішнього незалежного оцінювання знань абітурієнтів питання шкільного курсу правознавства.

Другим важливим аспектом гармонізації середньої загальноосвітньої і вищої юридичної освіти є кваліфіковане кадрове забезпечення викладання правознавства в школах, адже нині його викладають переважно особи, які не є фахівцями в цій галузі, або юристи-практики, котрі не мають достатнього педагогічного досвіду. Тому, на мій погляд, має бути налагоджено спеціалізовану підготовку вчителів і викладачів «Правознавства». Першою спробою в цьому напрямку є підготовка і видання нового підручника «Правознавство» для середніх загальноосвітніх шкіл України, авторами якого є викладачі юридичного факультету нашого університету.

В.А. Процевський, докт. юр. наук, проф., декан юридичного ф-ту

Творчі зустрічі

25 жовтня студенти укр. мовно-літ. ф-ту відвідали презентацію книги «Криптолюбов» Олександра Коржа, передмову до якої написав професор Л.В. Ушкалов. Збірка віршів «Криптолюбов» — це почуття, думки та власні переживання автора, які він протягом 10 років уміщував на папері. Як каже Олександр, ця книга є для нього особливою, невід'ємною частиною його «Я». Коли поет читав вірші, в аудиторії панувала тиша, а потім гучні оплески. Студенти із захопленням слухали його вірші, дехто занотовував цікаві та незвичайні вислови автора. Наприкінці зустрічі всі охочі могли придбати до своєї бібліотеки книгу з автографом Олександра Коржа.

31 жовтня студенти II курсу, які навчаються за спеціалізацією «Редагування, журналістика», мали змогу побувати на лекції відомого українського письменника та літературознавця Володимира Даниленка.

Тема зустрічі відразу захопила присутніх, адже не кожного дня прозаїки розповідають про технологію написання романів, наводячи приклади із власного досвіду та ілюструючи зразками популярних бестселерів. Лектор висвітлював різні аспекти, що можуть бути корисними при написанні твору, наголосив на необхідності розроблення планів та структури, поділився основними законами успішного роману. Студенти були приємно вражені інформативністю виступу, мали змогу зробити чимало висновків, що стануть у нагоді в майбутній журналістській та редакторській праці.

Лекція пройшла у такий спосіб, що викликала в слухачів багато позитив-

них емоцій. Ми вдячні Р.В. Мельникову за організацію справді цікавих та корисних занять.

В.В. Глушич, заст. дек. з вих. роботи укр. мовно-літ. ф-ту, Аліна Олешко, студ. укр. мовно-літ. ф-ту

Профорієнтаційна робота

ЗАПРОШУЄМО — ДВЕРІ ВІДКРИТІ!

26 жовтня в ХНПУ імені Г.С.Сковороди відбувся День відкритих дверей.

На захід до ун-ту завітали понад 300 абітурієнтів з Харкова і Харківської області та із сусідніх Донецької та Луганської областей. В актовій залі не було вільних місць. Абітурієнтів зустрічали творчі колективи студентів, голова спілки студентів Ліза Дьячкова знайомила учнів з особливостями студентського життя.

Приємно зазначити, що разом з одинадцятикласниками учні 9–10 класів замислюються над вибором професії і активно беруть участь у таких заходах.

Абітурієнти отримали докладну інформацію від приймальної комісії про правила прийому на 2019 рік, перелік документів та механізм їх подачі.

В уні-ті працює консультативний центр з підготовки школярів. Бажаючи поглибити свої знання з історії України, української мови та

літератури, англійської мови, біології, математики, з підготовки до творчого конкурсу з предмету «художня графіка» можуть записатися в кабінеті 402 Б (вул. Валентинівська, 2), тел. 67–66-04. Форма підготовки до ЗНО: денна та дистанційна.

Поспілкувавшись із професорсько-викладацьким складом, майбутні студенти дізнались чимало цікавого про перспективні спеціальності, навчання, студентське життя і можливість подальшого працевлаштування після закінчення вишу.

Дружня атмосфера справила приємне враження на гостей ун-ту, а інформативні зустрічі допомогли вступникам визначитись з вибором майбутньої професії.

Наступний день відкритих дверей відбувається на зимових канікулах.

Т.А. Родченко, зав. відділу профорієнтації і працевлаштування

КВК

11 жовтня 2018 року в Палаці студентів НТУ «ХПІ» відбувся фестиваль команд КВК Харківської відкритої міської молодіжної ліги КВК, де брали участь 17 команд із Харкова та інших міст України (Луганськ, Кривий Ріг, Кременчук). У сезон 2018–2019 рр. пройшли 12 команд (2 групи — А і Б). За результатами фестивалю команда нашого вишу «День взяття Бастилі» стала володарем «Малого президента ХВММЛ», пройшла в сезон і потрапила в групу А, куди були відібрані найсильніші команди. 1/8 фіналу пройде вже на початку листопада. Вболіваймо за наших!

Дебют 2018

25 жовтня в ун-ті відбувся Гала-концерт «Дебют першокурсників–2018». Творчі, креативні, енергійні, сміливі, талановиті, красиві студенти всіх факультетів узали участь у цьому традиційному яскравому святі й запалили серця всім присутнім.

ВСТУПНА КАМПАНІЯ

У вересні цього року в ХНПУ імені Г.С. Сковороди відбувся черговий набір до аспірантури та докторантури.

Підготовка докторантів ун-ту здійснюється за 9, а аспірантів за 10 ліцензованими спеціальностями. Нормативний термін підготовки доктора філософії в аспірантурі тепер становить 4 роки, а доктора наук у докторантурі — 2 роки.

Нещодавно пройшли звіти докторантів другого року навчання в спеціально створених одноразових спеціалізованих учених радах за новими шифрами. Слід зазначити, що в ун-ті останнім часом посилюється контроль за навчанням докторантів з боку керівництва університету та кафедр, в результаті ефективність навчання в докторантурі значно поліпшилася. Так, у 2017 році із 7 випущених докторантів захистилися 6. Із 11 випускників цього року докторантури із 2-річним навчанням 3 подали дисертаційні роботи до спецрад, 5 — рекомендовані до захисту.

МОН України для навчання в докторантурі за 6 спеціальностями було виділено 8 місць (навчання передбачається тільки на денній формі), а для навчання в аспірантурі 53 місця. На місця навчання в аспірантурі в цьому році було подано 89 заяв. Найбільш затребуваними стали такі спеціальності: 011 — освітні педагогічні науки; 015 — професійна освіта (за спеціалізаціями); 035 — філологія; 081 — право. Вступна кампанія для громадян України проходила з 3 до 12 вересня. На сайті ун-ту було розміщено підсумки прохідних балів вступни-

ків до аспірантури. Кожний вступний іспит оцінювався за п'ятибальною шкалою. Відповідно до правил прийому до аспірантури особам, які вступали з іншої галузі знань (спеціальності), ніж та, що зазначена в їхньому дипломі магістра (спеціаліста), було призначено додаткове вступне випробування. Його складали 45 абітурієнтів. За результатами вступних іспитів до аспірантури було зараховано 79 осіб: держбюджет — 53 особи, зокрема денна форма навчання — 27; вечірня форма навчання — 26; за контрактом — 26 осіб. Усього в аспірантурі за контрактом навчається 113 осіб. До речі, наприкінці минулого року на вченій раді ун-ту було рекомендовано за поданнями ф-тів для вступу до аспірантури 63 випускники, з яких вступило 13 осіб. Серед аспірантів-першокурсників переважна більшість мають наукові публікації.

На сьогодні за спеціальностями 011, 015, 053 в аспірантурі навчається 24 іноземних громадян (КНР, Ліван, Азербайджан). Подано ще 6 заяв від громадян КНР, Ізраїлю й Палестини.

Станом на 08.10.2018 р. в аспірантурі навчається 321 аспірант, зокрема: на денній формі — 152; вечірній — 80; заочний — 89. Усім аспірантам та докторантам 1 року навчання призначені наукові керівники та наукові консультанти.

І.В. Разуменко, проф., зав. відділу аспірантури та докторантури

Цікаве фото

Заняття із сучасних фітнес-технологій магістрів-заочників 5-го курсу ф-ту ФВ і спорту проводить доц. каф. гімнастики, музично-ритмічного виховання і фітнесу **Ю.В. Голєнкова**.

Екскурсія

ПІЗНАЄМО ЖУРНАЛІСТСЬКЕ РЕМЕСЛО

24 жовтня студенти українського мовно-літературного ф-ту разом з **Р.В. Мельниковим** відвідали харківську телекомпанію АТН.

Агенство Телебачення «Новини» було засноване в серпні 1993 р. (25 років), основна ідея якого — створення регіональних новин, інформаційних репортажів і програм для національних та місцевих каналів. Там нас тепло зустріла шеф-редактор **Наталія Діденко**, до речі, випускниця нашого університету, та провела екскурсію по всіх «точках пекла», тобто виходу журналістського матеріалу у світ. Виявляється, це звичайні, малі, сірі, непримітні коридори та кімнати, де кожен працівник облаштував, так би мовити, свій «куточок натхнення» — робоче місце.

На цій екскурсії ми мали змогу побачити й побувати по іншій бік екрану телевізора, дізнатися про

телевізійну службу: хто, як, де і коли створює інформацію і що для цього потрібно. На всі питання, які виникли під час екскурсії, ми отримали відповіді. А допитливим студентам, які хочуть працювати в цій сфері, запропонували стати стажерами журналістів, щоб ті повністю відчували, як воно — бути журналістом. Наприкінці всі мали можливість посидіти в кріслі ведучого, відчувати серйозність, відповідальність перед багатьма глядачами країни, хоча й із вимкненою камерою. Професія журналіста дуже цікава, але водночас складна, копітка, небезпечна. Цей візит залишиться в нашій пам'яті назавжди.

Яна Радченко, укр. мовно-літ. ф-т

Виставки

ТВОРЧІ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

28 вересня 2018 р. у виставковій залі художньо-графічного ф-ту проректором з наукової роботи д.п.н., проф. **Ю.Д. Бойчуком**, деканом худграфу д.п.н., проф. **Т.В. Паньок** та зав. каф. образотворчого мистецтва к.п.н. **А.В. Алтуховою** було урочисто відкрито виставку студентських робіт за підсумками пленеру.

В експозиції представлено близько 60 кращих пейзажів та замальовок м. Харкова та краєвиди літнього спортивно-оздоровчого табору «Гайдарі». Особливості цього річної виставки полягає в ретроспекції картин з пленеру студентів минулих років. Викладачі кафедри образотворчого мистецтва поділилися своїми найкращими

спогадами про пленерну практику та секретами майстерності.

Навчальна практика — пленер — є частиною навчального процесу, його необхідним доповненням, продовженням аудиторних навчальних занять з малюнку, живопису і композиції, та, зазвичай, проводиться після річних переглядів на початку літа. Під

керівництвом викладачів кафедри образотворчого мистецтва на пленері студенти вивчають особливості роботи безпосередньо в природному середовищі, пізнають способи передачі простору, повітря, закони лінійної перспективи, рівноваги, плановості тощо. Учасники пленеру зображують архітектурні мотиви, міські й сільські пейзажі і т. ін. При цьому тривалі завдання чергуються з короткостроковими, а живописні — із роботами з малюнку. Розпочата в аудиторії та продовжена на пленері уважна робота з натурою створює міцний фундамент для вільної художньої творчості.

Утім, пленер дозволяє студентам не тільки відточити свої професійні вміння, а ще й зав'язати дружні стосунки з одногрупниками та викликає багато позитивних емоцій та вражень.

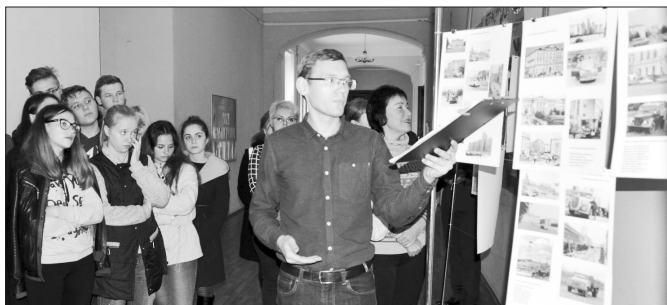
А.В. Алтухова, зав. каф. образотворчого мистецтва

АВТОМОБІЛЬНА ПАЛІТРА ХАРКОВА ХХ СТОЛІТТЯ

Під такою назвою 24 жовтня на істаці ХНПУ імені Г.С. Сковороди відкрилась виставка фотографій.

Організатори виставки — деканат істафу та клуб військово-технічної історії «Шерман» нашого ун-ту. «Автомобільна палітра Харкова ХХ століття» присвячена появі, розвитку, та впливу на економічний та соціальний розвиток нашого міста автомобільного транспорту. На виставці представлено серія архівних фотографій, значна частина з яких є невідомою широкому колу дослідників. На експозиції можна спостерігати історію зміни поколінь автомобілів на вулицях Харкова, простежити еволюцію цього виду транспорту протягом усього ХХ століття.

На відкритті виставки зі вступним словом виступила декан істафу доц. **С.В. Мірошніченко**, яка підкреслила важливість вивчення технічної істо-

рії для студентів ф-ту. Для викладачів, студентів, та гостей заходу головою КВТІ «Шерман» **В.К. Туканом** та студентом 4 курсу істафу **Ігорем Челегіним** була проведена цікава екскурсія про основні етапи становлення та роз-

витку автомобіля в Харкові. Захід викликав значний інтерес серед студентської молоді і викладачів нашого ун-ту.

В. Туканом, голова клубу військово-технічної історії «Шерман» істафу

Анкета

ЯКИЙ ВІН, СУЧАСНИЙ СТУДЕНТ?

Напередодні Міжнародного дня студента редакція газети провела невелике опитування серед студентів двох факультетів: фізиків та ліриків, — щоб уявити, що надиhaє нашу молоддь.

1. Найбільші враження від студентського життя?

Божеволію від студентського життя; Подобається виступати на сцені; В ун-ті цікаві святкові заходи, багато спортивних та творчих гуртків; Мені подобається вчитися; Табір з японської мови; З'явилось багато нових друзів; Життя в гуртожитку.

2. Як питання про роботу під час навчання найбільше студентів відповіли, що працюють, 50 % з них за спеціальністю, а гроші витрачають на проживання, на одяг, сплату за навчання, на дозвілля. «Працюю діджеєм, половину заробітку віддаю батькам»; «Працюю фотографом, гроші вкладаю в техніку».

3. Як студенти проводять вільний час?

У мене його майже немає. Іноді театр, кіно; У клубах буваю рідко; Люблю звичайні прогулянки містом з друзями; Вдома; Відвідую красиві кав'ярні, виставки; Граю в ігри.

4. Любите подорожувати?

На стипендію багато не наподорожуєш; Мрію побувати в містах західної України; У душі я мандрівник (був

у Болгарії, Польщі); Бувала в Македонії на ЧС з авіамодельного спорту; Відвідала деякі міста України; Побувала в Парижі, Дубаї, Амстердамі, Німеччині; Була в Карпатах; Хочу до Львова; Була в Росії.

5. Роль спорту в вашому житті?

Мій максимум — зарядка зранку; До електрички й від метро до ун-ту; Люблю іноді дивитися по ТБ; Чемпіон з кікбоксингу; На першому місці, бо займаюсь акробатичним рок-н-ролом та авіамодельним спортом; Я футболіст. Але, на жаль, більшість студентів не відповіли на це питання.

6. Книга, яка справила на вас враження?

Макс Фрай; Стивен Хокінг; Читаю відносно багато; Сподобалось «Віднесені вітром»; Стендаль «Червоне та чорне»; «Гаррі Поттер» та «50 відтінків сірого»; Буковські «Поштамт»; Пауло Коельо «Брида»; Подобається фантастика типу «Відьмак»; Читаю багато, наприклад: Харукі Муракамі «Трилогія пацюка»; Читаю мало, немає часу; Читаю багато, останнє — Бернар Вербер «Імперія ангелів».

7. Про що ви мрієте?

Щоб робота займала не весь час і були гроші на мандри; Працювати в ун-ті й займатися науковою діяльністю; Стати перекладачем; Навіщо мріяти, все одно не здійсниться; Заробити на квартиру й бути самостійним; Стати бізнесменом; Мандрувати; Стати фотографом-портретистом; Стати мамою і володаркою автомобіля BMW; Бачу себе власником ІТ-компанії; Створити танцювальний колектив і бути хореографом; Мрію про щасливе життя.

8. Ваше життєве кредо?

Довіряй, але перевіряй; Роби, бо ніхто за тебе не зробить; Не здавайся — у тебе все вийде; Життя — це розвиток; Тримай хвіст пістолетом; Кохай, надихайся, ризикуй, живи на стилі, будь упевненим у собі; Не втрачай часу, живи однією миттю; Поки живу — люблю і вірю.

Як бачите, усі ми різні, але нас об'єднує наш університет і прагнення до кращого.

Підготували **І. Букова, Ю. Лебеденко**

Цікаві проекти

СТУДЕНТ НА ОДИН ДЕНЬ

24 жовтня 2018 року на істаці третій рік поспіль проходить просвітницький проект «Студент на один день».

Цей проект, розрахований на абітурієнтів та вчителів шкіл, дозволяє майбутнім студентам відчути себе в колі дружньої родини істафу, познайомитися з його життям, отримати консультації та відповіді на запитання.

Загалом, у цьому році на наш ф-т у рамках проекту «Студент на один день» завітали школярі не лише міста Харкова, але й Харківської області. Майбутні студенти відвідали лекцію на тему «Релігія і культура первісного суспільства» (доц. каф. всесвітньої

історії **А.В. Беззубенко**), а також лекцію «Феномен українського козацтва: між минулим і майбутнім (доц. каф. історії України **І.В. Чернікової**), завітали до археологічної камеральної лабораторії під керівництвом доц. кафедри історії України **В.В. Колоди** та до науково-освітнього центру Українського козацтва імені **Г.С. Сковороди** разом з доц. **І.В. Черніковою**.

По обіді школярі познайомилися з роботою кафедр істафу, пройшли історичний квест для найкмітливі-

ших та відвідали відкриття виставки автомобільних ретрофотографій «Автомобільна палітра Харкова ХХ ст.», що підготували студенти-історики, члени клубу військово-технічної історії «Шерман» під керівництвом **В.К. Тукана**.

Зустріч з абітурієнтами завершилася врученням сертифікатів, що засвідчують участь учнів у цьому проекті, та неформальним спілкуванням зі студентами істафу.

Юлія Шупітько, 3 курс істафу

Практика

РОБОТА В ДИТЯЧОМУ КЛУБІ НА КІПРІ

Багато студентів-третьокурсників відчували великий стрес від однієї лише згадки про літню практику. Звісно, бо це один із перших серйозних кроків на шляху до опанування нашої нелегкої професії.

Але це не єдина причина, чому студенти нервують. Відсутність повноцінного відпочинку — так кожен студент мріє відіспатися на канікулах, а тут мало того, що не сплещ, так ще й із чужими дітьми треба провести як мінімум пару тижнів.

Коли стало відомо, що є можливість пройти практику за кордоном, я вирішила поєднати приємне з корисним. Так почалося моє знайомство з Кіпром. До речі, це гарна можливість попрактикувати англійську, бо іноземців на Кіпрі багато, та вивчити початкову турецьку: більшість туристів на Північному Кіпрі турецькомовні. В дитячому клубі більшість дітей від 4 до 6 розмовляли виключно рідною мовою, а старші 8 знали й англійську. Але з часом я зрозуміла, що діти — це завжди діти незалежно від країни й мови. Дружня атмосфера та цікаві розваги не залишали місця для проблем. На території дитячого клубу були батут, спортмайданчик, невеликий аквапарк. У вихідний день, на жаль, тільки один, можна було використати час на себе: поплавати в морі, опанувати водні види спорту, з'їздити в місто на шопінг, подивитися визначні пам'ятки. Я закохалася в Середземне море раз і назавжди. А архітектурні пам'ятки Кіпру допомогли мені поринути у світ легенд і середньовічних казок.

Тож хочу сказати, що ніколи не варто боятися пробувати щось нове й ризикувати. У будь-якому випадку ви отримаєте безцінний досвід і море спогадів.

Ліза Москаленко, ф-т іноз. філології

Конкурс промов

ЯПОНСЬКА НЕ ТАКА СКЛАДНА, ЯК ВИ ДУМАЛИ

21 жовтня відбувся 23-й Всеукраїнський конкурс промов японською мовою в місті Дніпро, у якому взяли участь 20 студентів з Києва, Харкова, Львова та Дніпра.

Учасників заходу привітали міський голова Дніпра **Борис Філатов**, зав. каф. порівняльної філології східних та англослов'янських країн ДНУ імені **Олеси Гончар** **Вікторія Ліліна** та голова Асоціації викладачів японської мови в Україні **Олена Синілікіна**. На конкурс було презентовано багато цікавих промов: «Не зловживайте м'ясом», «Моя мрія», «Чого я навчилася в японських хлопцях», «Упогони за ідеалом», «Втілюючи від старості», «Емоційний інтелект», «Розподіл ролей між людьми і машинами», «ЛГБТ+ — члени суспільства», «Забігти в останній вагон», «Ятяючи найкращого друга», «Маски життя», «Зправила для того, щоб досягнути щастя» та інші.

Від нашого ун-ту брали участь студенти японського відділення **Дарина Духненко** (6 курс) з темою «Мої погляди на життя» та **Я**, **Поліна Голово**, з темою «Японська не така складна, як ви думали».

Мені дуже сподобалась гостинність організаторів конкурсу. Так, викладач **Марія Кравець** особисто зустріла нас на вокзалі та довправила до готелю. Вразив і високий рівень знання японської мови в учасників конкурсу. Я отримала приз симпатії голови суддів **Тецуо Акіями** — представника японської корпорації «Marubeni» в Україні. **А Дарині**, яка отримала захохочувальний приз, сподобалось місце проведення конкурсу — Палац студентів ім. **Ю. Гагаріна** та те, що на конкурс приїхало багато японців, з якими ми мали можливість поспілкуватися. Підтримувала та допомогала з редагуванням промови наша викладач **Ю.Г. Локшина**, яка вважає, що цього року конкурс пройшов дійсно на високому рівні.

Якщо хочете отримати море позитивних вражень та подарунків від японських спонсорів, не бійтеся випробувати себе в Харківському міському конкурсі промов японською мовою, який відбувається в травні наступного року.

П. Голово, 2 курс ф-ту іноземної філології

Головний редактор
Ірина Букова

Редактор **Юлія Лебеденко**
Дизайн, верстка
Василь Березовський
Коректор **Олена Карпенко**

Газета зареєстрована в управлінні
з преси Харківської обласної
адміністрації. Свідоцтво
№ ХК-242 від 10.01.95

Засновник і видавець газети
ХНПУ ім. Г.С. Сковороди. 61168,
м. Харків, вул. Валентинівська, 2,
корп. А, кімн. 200. Т. 68-63-12

Рукописи та листи не рецензуються,
не повертаються. Думки
авторів можуть не збігатися
з думкою редакції.

E-mail редакції:
uchitel_hnpu@ukr.net
Видається українською
та російською мовами

Надруковано в друкарні ТОВ «Юка
Оптіма» вул. Сім'ї Сосніних, буд. 3,
оф. 601, м. Київ, 03680.
Тираж 500 прим.